T088 TKL 6 (06) Luận Di Lặc Bồ Tát Sở Vấn Kinh Q6

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1525 - LUAÄN DI LAËC BOÀ TAÙT SÔÛ VAÁN KINH - Quyeån 6 91
LUAÄN KINH DI LAËC BOÀ TAÙT SÔÛ VAÁN QUYEÅN 6 Thaønh töïu taâm Xaû. Hoûi: Vì nghóa gì tröôùc noùi giöõ giôùi, sau ñoù môùi noùi ñeán thaønh töïu taâm Xaû? Ñaùp: Vì thaáy ñöôïc naêng löïc laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi. Caâu naøy coù nghóa gì? Vì Boà-taùt giöõ giôùi, nhôø vaøo söï giöõ giôùi naøy maø ñöôïc sinh vaøo ñöôøng thieän. Maëc duø thaønh töïu taâm Xaû, nhöng khoâng ñaày ñuû cuûa caûi ñeå nuoâi soáng. Neáu vaäy, thì Boà-taùt khoâng coù theå lôïi ích cho ngöôøi khaùc, vaø Boà-taùt seõ khoâng theå naøo thaønh töïu ñöôïc taát caû caùc coâng ñöùc khaùc. Vì sao? Vì laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc laø thaâu nhieáp theá gian, nhöng Boà-taùt kia laøm ñem lôïi ích cho moïi ngöôøi maø buoâng boû heát taøi saûn cuûa caûi, thì khoâng coù theå thaønh töïu. Chính vì nghóa naøy, maø döïa vaøo vieäc laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc ñeå noùi ñeán vieäc giöõ giôùi tröôùc, sau ñoù môùi noùi ñeán thaønh töïu taâm Xaû. Vaû laïi, coøn coù nghóa laø giöõ giôùi vaø taâm Xaû cuøng nöông vaøo nhau vaø laøm lôïi ích cho nhau, vì söï giöõ giôùi ñoù coù theå giuùp ích cho taâm Xaû, taâm Xaû cuõng coù theå laøm lôïi ích cho vieäc giöõ giôùi. Chính vì nghóa naøy cho neân noùi veà giöõ giôùi tröôùc, sau môùi noùi ñeán taâm Xaû. Laïi nöõa, vì töø boû giöõ giôùi cho neân sinh vaøo ñöôøng döõ, taâm Xaû khoâng coù theå giöõ ñöôïc quaû baùo, nhö quaû baùo töông öùng thì tröôùc maét coù theå khoâng caûm ñöôïc ñaày ñuû. Nhöng neáu ngöôøi giöõ giôùi sinh trong ñöôøng thieän thì taâm Xaû coù theå nhaän ñöôïc quaû baùo, nhö quaû baùo töông öùng tröôùc maét ñöôïc ñaày ñuû. Chính vì nghóa naøy, maø giöõ giôùi coù theå laøm lôïi ích cho taâm Xaû vaø taâm Xaû cuõng coù theå laøm lôïi ích cho söï giöõ giôùi. Bôûi vì ngöôøi giöõ giôùi luoân ñöôïc sinh vaøo ñöôøng thieän, nhöng cuoäc soáng khoâng coù tieàn cuûa thì raát deã bò ngheøo khoå vaây ngaët, cho neân duø coù ñöôïc sinh vaøo ñöôøng thieän maø nhö laø sinh vaøo ñöôøng aùc. Trong khi ñoù, neáu thaønh töïu taâm Xaû, thì sinh vaøo ñöôøng thieän, laø nhaân toá laøm vieäc lôïi mình vaø lôïi ngöôøi. Vì vaäy boá

SOÁ 1525 - LUAÄN DI LAËC BOÀ TAÙT SÔÛ VAÁN KINH - Quyeån 6 92

thí coù theå laøm lôïi ích cho giöõ giôùi. Theo nghóa thöù töï tu haønh thì ñaây laø noùi veà nghóa gì? Vì muoán laøm lôïi ích chuùng sinh, cho neân Boà-taùt tu haønh. Do ñoù, theo thöù töï maø tu haønh nhö vaäy, neáu muoán ñöôïc coâng ñöùc phaùt sinh töø lôøi noùi vaø naêng löïc cuûa mình, thì tröôùc heát phaûi tu vaøo söï giöõ giôùi. Sau ñoù döïa vaøo taâm khoâng gaây toån haïi, khôûi leân taâm Ñaïi Töø Bi, ñem laïi lôïi ích cho moïi ngöôøi baèng phaùp thí vaø giuùp cho cuûa caûi tieàn baïc nuoâi döôõng ñôøi soáng cuûa nhöõng chuùng sinh coù theå thaâu nhieáp ñeå giaùo hoùa. Laïi nöõa, vieäc boá thí... laø phaùp coù khaû naêng trang nghieâm cho giôùi. Caâu naøy coù nghóa gì? Caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh boá thí... ñaõ duøng phaùp ñeå trang nghieâm cho vieäc trì giôùi, cho neân coù khaû naêng thaønh töïu caùc loaïi quaû baùo toát ñeïp. Nhö trong kinh Sa Laõo La Long Vöông Sôû Vaán, Nhö Lai noùi: “Naøy Long vöông! Ñaïi Boà-taùt töø boû saùt sinh cho neân coù khaû naêng laøm vieäc boá thí, thì

ñöôïc thaønh töïu söï Laõou sang vôùi nhieàu tieàn cuûa, khoâng gì coù theå phaù hoaïi vaø ñöôïc soáng laâu, laøm caùc vieäc cuûa Boà-taùt laøm, traùnh khoûi moïi vieäc aùc gaây khoå naõo cho caùc theá gian. Nhöõng vieäc nhö vaäy... naøy Long vöông! Möôøi thieän nghieäp ñaïo cuõng laïi nhö vaäy. Boá thí seõ trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo vaø thaønh töïu lôïi ích vó ñaïi. Giöõ giôùi trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu heát thaûy nguyeän cuûa phaùp Phaät. Nhaãn nhuïc trang nghieâm möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp vaø aâm thanh maàu nhieäm cuûa Phaät. Tinh tieán trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu phaùp Phaät vaø haøng phuïc taát caû caùc ma oaùn thuø. Tö duy trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu Vaên tueä-Tö tueä vaø Tö tueä luoân ñöôïc kieân coá thanh tònh. Baùt nhaõ trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu söï xa lìa moïi taø kieán. Taâm Töø trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu taâm khoâng gieát haïi taát caû chuùng sinh. Taâm Bi trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu taâm khoâng rôøi boû taát caû chuùng sinh. Taâm Hyû trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu taâm tu haønh phaùp Phaät khoâng heøn yeáu. Taâm Xaû trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu taâm xa lìa yeâu-gheùt. Boán nhieáp phaùp trang nghieâm cho möôøi thieän nghieäp ñaïo, thaønh töïu taâm giaùo hoùa taát caû chuùng sinh.” Hoûi: YÙ nghóa cuûa Xaû laø theá naøo? Ñaùp: Nghóa laø ñoái trò loøng lam, tham ñaém vaøo naêm aám vaø nhöõng cuûa caûi rieâng tö, phaùt sinh taâm Töø Bi, thaâu nhieáp nhöõng vieäc laøm ñem laïi lôïi ích cho heát thaûy moïi ngöôøi, nhöng khoâng tham ñaém caùc phaùp nhaân quaû giöõ gìn chaéc chaén söï tu haønh, goïi laø nghóa cuûa Xaû.

SOÁ 1525 - LUAÄN DI LAËC BOÀ TAÙT SÔÛ VAÁN KINH - Quyeån 6 93

Hoûi: Neân noùi veà nghóa thaønh töïu Xaû. Theá naøo laø Boà-taùt thaønh töïu Xaû? Ñaùp: Boà-taùt xa lìa nhöõng vieäc laøm daãn ñeán vui veû cuûa mình, goïi laø thaønh töïu Xaû. Nghóa naøy nhö vaäy naøo? Ngöôøi ngoaïi ñaïo chæ mong caàu töï vui cho neân hoï boá thí. Ngöôøi ngoaïi ñaïo ñoù duø boá thí roäng, töø boû töï vui ñi nöõa, nhöng hoï bò raøng buoäc do taâm nieäm cuûa caûnh giôùi aùi, cho neân quaû baùo cuûa hoï raát moûng manh. Laïi coù haøng Thanh vaên vaø Bích-chi-Phaät, maëc duø khoâng mong caàu quaû baùo yeân vui cuûa theá gian, nhöng taâm hoï hoaøn toaøn nhaän laáy Nieát-baøn, töø boû vieäc laøm lôïi ích cho chuùng sinh, chæ choïn laáy nieàm vui Nieát-baøn. Vì vaäy coâng ñöùc nghieäp ñaïo boá thí cuûa hoï ít vì moïi ngöôøi maø hoaøn toaøn vì mình, hoaøn toaøn nghó ñeán thaønh töïu quaû baùo lôïi ích cho rieâng mình. Coøn Ñaïi Boà-taùt thì vöôït leân treân taát caû theá gian, chæ vì laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi maø phaùt sinh taâm kieân coá vôùi naêng löïc vó ñaïi, khôûi leân loøng Ñaïi Bi, aùp duïng phöông phaùp nhu hoøa meàm moûng cho neân vieäc boá thí hoaøn toaøn thaønh töïu toái thaéng. Thaønh töïu haïnh Xaû coù saùu loaïi nhaân. Ñoù laø: 1. Töø boû thuù vui cuûa rieâng mình. 2. Quaùn saùt khoâng thaáy chuùng sinh. 3. Mong caàu Voâ löôïng phaùp Phaät. 4. Thaâu nhieáp an truù Voâ löôïng ñôøi kieáp. 5. Tu taäp Voâ löôïng caùc thieän caên. 6. Khoâng ñoaïn maát Tam baûo, vì coù khaû naêng thaønh töïu Voâ löôïng quaû baùo. Ñoù goïi laø nghóa thaønh

töïu haïnh Xaû cuûa Boà-taùt. Vì ñem laïi lôïi ích cho moïi ngöôøi vôùi taâm nieäm moät vò. Caâu naøy coù nghóa gì? Chuùng sinh ôû theá gian ña soá vì mình maø töø boû vieäc laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi. Vì mong caàu nieàm vui cho mình, vì muoán ñöôïc söï baùo ñaùp ngay trong hieän taïi, vì mong ñöôïc höôûng quaû baùo trong vò lai, cho neân hoï môùi boá thí cho ngöôøi nhöõng phaåm vaät. Caùc Ñaïi Boà-taùt thì laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi, chuyeân taâm moät vò, nhaän thaáy caùc chuùng sinh ñeàu ngheøo, khoâng coù tieàn cuûa, taøi saûn vaø phaùp Baùt-nhaõ... Vì nghóa naøy, cho neân Boà-taùt khoâng tham ñaém nhaân quaû, chæ döïa vaøo taøi thí-phaùp thí, ôû ñôøi hieän taïi vaø ñôøi vò lai, ñeàu coù khaû naêng ban cho chuùng sinh lôïi ích to lôùn. Vì vaäy Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu ñöôïc taâm Xaû. Laïi nöõa, vì Xaû coù nghóa laø tuøy thuaän. Ñaây laø trình baøy veà nghóa gì? Nhöõng vieäc nhö Boá thí... laø tuøy thuaän thaâu nhieáp haønh cuûa chuùng sinh, thì coù theå thaâu nhieáp taát caû chuùng sinh laøm söï vieäc lôïi ích to lôùn. Tuy laøm vieäc söï vieäc lôïi ích cho ngöôøi khaùc, maø nhöõng ngoaïi ñaïo-Thanh vaên

vaø Bích-chi-Phaät... rôøi boû lôïi ích cuûa taát caû chuùng sinh, chæ vì thaønh töïu lôïi ích cuûa rieâng mình. Döïa vaøo taâm Ñaïi Töø Bi maø Ñaïi Boà-taùt phaùt khôûi coâng haïnh laøm lôïi ích yeân vui cho chuùng sinh, nhö Boà-taùt ñaõ haèng mong muoán ñöôïc thaønh töïu nhö vaäy. Chính vì nghóa naøy cho neân goïi laø thaønh töïu taâm Xaû. Laïi nöõa, döïa vaøo vieäc chöùng ñöôïc Boà-ñeà Phaät maø phaùt sinh taâm Xaû. Ñaây laø noùi roõ veà nghóa gì? Vì trao nieàm vui cho taát caû chuùng sinh vaø töï mong caàu Boà-ñeà Phaät maø Ñaïi Boà-taùt phaùt sinh taâm Xaû. Nhaän thaáy chuùng sinh lôùp lôùp rôi vaøo ñöôøng aùc, cho neân Boà-taùt töï nghó: Mình seõ giuùp cho chuùng sinh xa lìa khoå naõo ngay ñôøi naøy vaø caû nhöõng ñôøi sau. Vì vaäy Boà-taùt suoát ñeâm ngaøy luoân laøm lôïi ích cho chuùng sinh, cho neân goïi laø thaønh töïu taâm Xaû. Laïi nöõa, vì coù khaû naêng thaâu nhieáp moïi quaû baùo. Ñaây noùi veà nghóa gì? Boà-taùt boá thí laø laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi ngay baây giôø vaø caû mai sau. Boà-taùt thaâu nhieáp moïi chuùng sinh laø muoán cho hoï ñöôïc moïi quaû baùo toát. Ñoù goïi laø Boà-taùt ñaõ thaønh töïu taâm Xaû. Nhö trong kinh Voâ Taän YÙ coù noùi: “Ai xin thöùc aên uoáng thì cho thöùc aên uoáng”. Vì maïng soáng, vì yeân vui, vì bieän taøi, vì saéc, keå caû vì naêng löïc, nhöõng mong caàu nhö vaäy... Boà-taùt ñeàu coù theå thí cho taát caû. Boà-taùt vì xa lìa caàu tieàn baïc cung caáp cho ñôøi soáng baèng caùc loaïi taø maïng. Ñaây laø noùi veà nghóa naøo? Tham lam mong caàu ñöôïc tieàn cuûa ñeå cung phuïng cho söï soáng laø ñieàu traùi ngöôïc vôùi Boá thí Ba-la-maät cuûa caùc Boà-taùt. Moïi loái soáng taø maïng thì Boà-taùt ñeàu xa lìa, nhö trong kinh Voâ Taän YÙ coù noùi: “Ñaïi Boà-taùt khoâng soáng theo caùch soáng ñieân ñaûo ñeå cho taø maïng böùc baùch mong caàu cuûa boá thí nhö tieàn baïc cung phuïng cho ñôøi soáng”. Hoûi: Cho neân noùi vaø Xaû thanh tònh vaø khoâng thanh tònh. Theá naøo laø thanh tònh? Theá naøo laø khoâng thanh tònh? Ñaùp: Ñaïi Boà-taùt döïa vaøo taâm thanh tònh cuûa mình maø boá thí thanh tònh. Nhö trong kinh Nhö Lai coù noùi: Coù boán caùch boá thí thanh tònh, laø coù boá thí maø thí chuû thanh tònh chöù khoâng phaûi laø ôû ngöôøi nhaän. ÔÛ

trong boán caùch boá thí ñeàu nhö vaäy. Ngöôøi thí chuû thanh tònh chöù khoâng phaûi laø ngöôøi nhaän cuûa boá thí kia thanh tònh. Ñoù goïi laø Ñaïi Boà-taùt boá thí thanh tònh. Töø ngöôøi cho vaø ngöôøi nhaän ñeàu thanh tònh, cuõng goïi laø caùch boá thí thanh tònh cuûa Boà-taùt. Vì sao? Vì Boà-taùt boá thí cho ngöôøi nhöõng phaåm vaät maø khoâng mong caàu quaû baùo, töùc laø coù khaû naêng boá thí cho heát thaûy chuùng sinh. Ngöôøi boá thí maø caàu ñöôïc quaû baùo boá thí, ngöôøi ñoù ñoái vôùi ngöôøi

nhaän chæ ñöôïc moät phaàn thanh tònh. Coøn Boà-taùt vì xa lìa quaû baùo, cho neân baát cöù khi naøo thaân taâm cuûa Boà-taùt cuõng ñeàu thanh tònh. Vì taâm thanh tònh cho neân boá thí thanh tònh. Vì xa lìa boãng nhieân maø boá thí. Ñieàu naøy coù nghóa gì? Vì trong kinh Nhö Lai coù noùi: “Cho coù chín caùch: 1. Vì gaëp maø cho. 2. Sôï maø cho. 3. Traû ôn maø cho. 4. Cho vì mong caàu ñöôïc traû ôn. 5. Cho vì baét chöôùc theo cha meï. 6. Cho vì ñöôïc sinh leân coõi trôøi. 7. Cho ñeå ñöôïc tieáng khen. 8. Cho vì trang nghieâm taâm. 9. Cho vì phaùp quyeán thuoäc, cho vì coâng ñöùc tu haønh, vì nghóa cao thöôïng. - Gaëp maø cho, laø vì gaëp ñöôïc ruoäng phöôùc, ñeå caàu mong ñöôïc nhieàu quaû baùo. Laïi nöõa, cho vì ñöôïc gaëp coøn coù nghóa laø gaàn quyeán thuoäc, goïi laø gaëp maø boá thí. - Sôï maø cho, laø vì nhaän thaáy taát caû söï vaät ñeàu voâ thöôøng, muïc naùt, hö hoûng, thaø ñem boá thí cho ngöôøi söû duïng. - Traû ôn maø cho, laø traû ôn cho nhau; ngöôøi ñoù tröôùc ñaây ñaõ cho mình, nay mình cho neân cho laïi. - Cho vì mong caàu ñöôïc traû ôn, laø ñeå caàu mong sau naøy mình seõ ñöôïc ngöôøi ta traû ôn. - Cho vì baét chöôùc theo cha meï, coù nghóa laø baùm vaøo coâng phu tu haønh trong quaù khöù maø khôûi taâm nhö vaäy: Cha meï mình thöôøng tu haønh boá thí raát tinh tieán, mình cuõng cho neân thöïc haønh boá thí nhö vaäy. - Cho vì ñöôïc sinh leân coõi trôøi, laø vì mong caàu ñöôïc caûnh giôùi naêm duïc ôû coõi trôøi. - Cho vì tieáng ñoàn veà mình, laø ñeå cho caùc Sa-moân, Baø-la-moân ôû khaép boán phöông ñeàu hay bieát tieáng taêm mình, maø cho. Baûy caùch cho nhö vaäy ñeàu bò ngöôøi trí quôû traùch, bôûi vì khoâng thanh tònh. Ngöôøi Thanh vaên vaø Bích-chi-Phaät ñeàu xa lìa nieàm vui theá gian ñeå mong caàu nieàm vui Nieát-baøn cho neân hoï boá thí, nhö vaäy cuõng khoâng phaûi thanh tònh. Ñaïi Boà-taùt khoâng tham ñaém nieàm vui cuûa mình maø taâm chæ mong caàu Boà-ñeà Phaät cho neân boá thí söï boá thí nhö vaäy laø thanh tònh toái thaéng

trong moïi caùch boá thí. Ñoù goïi laø Boà-taùt boá thí thanh tònh. Boà-taùt bieát nhö thaät veà Theå cuûa moïi haønh höõu vi. Caâu naøy coù nghóa gì? Phaøm phu baùm chaéc vaøo ngaõ töôùng hö voïng hyù luaän vôùi taâm ñieân ñaûo, hoï chæ mong caàu nieàm vui trong caûnh giôùi naêm duïc. Vì xa lìa maét tueä, vì ñaõ bò hoen oá do caùc phieàn naõo dô baån nhö aùi aân... cho neân Xaû khoâng thanh tònh, coøn Ñaïi Boà-taùt ñaõ hieåu roõ nhö thaät veà Theå cuûa moïi haønh höõu vi laø hö voïng khoâng thaät. Vì vaäy Boà-taùt ñaõ xa lìa moïi töôùng chaáp ngaõ vaø coøn coù khaû naêng xa lìa naêm ñieàu sôï haõi, khoâng thaáy trong ngoaøi coù nhöõng vaät duïng

coù theå cho. Khoâng theå buoâng boû, laø vì coøn bò raøng buoäc, do taâm mong caàu lôïi ích, do keû khaùc ñem ñeán. Coù khaû naêng xa lìa phaùp dô baån maø töï mong caàu nieàmvui cho mình. Vì nghóa naøy cho neân goïi laø Xaû thanh tònh. Duøng phaùp Khoâng quaùn ñeå quaùn saùt söï phaùt sinh boá thí. Caâu naøy coù nghóa gì? Caùc Boà-taùt duøng Khoâng quaùn ñeå quaùn saùt bình ñaúng caùc phaùp boá thí... vì nghóa naøy, cho neân goïi laø Xaû thanh tònh. Nhö trong kinh Voâ Taän YÙ, Nhö Lai noùi: "Duøng Khoâng quaùn ñeå quaùn saùt vieäc phaùt sinh boá thí". Vì nghóa naøy, cho neân boá thí laø khoâng theå cuøng taän nhö vaäy... Hoûi: Neân noùi ñeán töôùng khaùc nhau cuûa boá thí? Ñaùp: Noùi goïn thì chæ coù moät caùch boá thí, nghóa laø taâm khoâng tham lam, töông öng vôùi taâm boá thí. Laïi coù hai loaïi: Thaáy coù ngöôøi nhaän, khoâng thaáy coù ngöôøi nhaän. Khoâng thaáy coù ngöôøi nhaän cuûa boá thí, laø nhö ñeå moät vaät trong löûa hay giöõa soâng Haèng. Coøn nhaän thaáy coù thí chuû, laø coù ngöôøi cho vaø coù cuûa cho. Caùch cho baäc nhaát cuõng coù hai loaïi: nghóa laø oâ nhieãm vaø khoâng oâ nhieãm. OÂ nhieãm, nghóa laø theo pheùp nhaø ñöôïc saép ñaët thöùc uoáng aên, vaø ngöôøi daâm nöõ söûa soaïn thaät töôm taát caùc phaåm vaät ñeå boá thí. Ñoù goïi laø boá thí oâ nhieãm. Boá thí khoâng oâ nhieãm, nghóa laø boá thí cho nhöõng ngöôøi ngheøo khoå, coâ ñoäc... goïi laø boá thí khoâng oâ nhieãm. Laïi coù hai caùch cho, nghóa laø cho phaùp vaø cho cuûa tieàn nuoâi soáng. Cho phaùp, nghóa laø xa lìa taâm nieäm cuùng döôøng, cung kính... Theo quy taéc trong giaùo phaùp, phaûi coù tö töôûng xa lìa taâm aùi vaø taâm ñieân ñaûo maø noùi Tu-ña-la... Ñoù goïi laø thí phaùp. Laïi coù ba caùch cho, töùc laø hai caùch cho naøy coäng theâm caùch cho tinh thaàn khoâng sôï haõi. Cho khoâng sôï haõi laø nhö noùi lôøi theá naøy: "OÂng ñöøng sôï, oâng ñöøng sôï". Cho söï khoâng sôï haõi, laø nhaän thaáy caùc chuùng sinh maéc ñuû moïi thöù

sôï haõi, maø ban cho hoï tinh thaàn duõng caûm khoâng sôï haõi. Nghóa naøy theá naøo? Nghóa laø nhaän thaáy ngöôøi khaùc hoát hoaûng sôï haõi, ngay luùc naøy, luoân ban cho hoï taâm khoâng sôï haõi, vaø noùi vôùi hoï lôøi naøy: "OÂng ñöøng sôï! OÂng khoâng phaûi sôï chi caû. Toâi seõ vì oâng maø tìm phöông caùch nhö vaäy naøy, nhö vaäy naøy. Tuøy caùch naøo thích hôïp, toâi seõ trao cho oâng caùch cuoái cuøng khoâng coøn sôï haõi nöõa". Ñoù goïi laø boá thí khoâng sôï haõi. Ngöôøi sôï haõi nhö keû ngheøo naøn cô cöïc, phaûi chòu noãi buoàn phieàn khoán khoå, söï sôï haõi naøy cuõng laïi nhö vaäy, phaûi giuùp cho hoï phaùp ñoái trò laø khoâng sôï haõi. Laïi coù boán caùch cho, ñoù laø ba caùch cho vöøa noùi, coäng vôùi caùch cho vó ñaïi. Noùi caùch cho vó ñaïi, laø thoï trì naêm giôùi. Ñaây laø phaùp thí thaät vó ñaïi maø Ñöùc Nhö Lai ñaõ noùi, vì noù coù khaû naêng thaâu nhieáp Voâ löôïng chuùng sinh, thaønh töïu söï yeân vui cho Voâ löôïng chuùng sinh, chöù ñem tieàn cuûa hoã trôï söï soáng vaø caùc thöùc uoáng aên ñeå boá thí, thì khoâng theå laøm lôïi ích cho chuùng sinh moät caùch roäng khaép. Ngöôøi thoï trì naêm giôùi coù khaû naêng laøm lôïi ích, suoát ñôøi thoï trì naêm giôùi, thì trong moãi yù nieäm nuoâi lôùn theâm coâng ñöùc, vì nöông vaøo taâm caên baûn kia, maø coù khaû naêng taïo cho neân söï tích tuï caùc coâng ñöùc, maõi cho ñeán khi maïng caên khoâng coøn nöõa. Laïi coù boán caùch

cho, boán caùch cho naøy noùi goïn thaønh hai: 1. Khoâng saïch. 2. Saïch. Trong khoâng saïch coù hai loaïi khaùc nhau: 1. Cho vì sôï haõi. 2. Cho vì mong caàu ñöôïc traû ôn. Vì nghóa gì goïi laø khoâng saïch? Ví nhö thöûa ruoäng ôû theá gian, vì che laáp bôûi choâng gai vaø coû daïi, cho neân goïi laø khoâng saïch. Ñaây cuõng nhö vaäy, vì sôï haõi maø mong caàu ñöôïc traû ôn, cho neân goïi laø cho khoâng saïch. Söï cho saïch cuõng coù hai loaïi khaùc bieät: 1. Cho vôùi taâm cung kính toân troïng. 2. Cho vôùi loøng Töø Bi. Tröø boán caùch cho naøy ra coøn coù caùch cho toát ñeïp cao thöôïng hôn heát, nhö baøi keä noùi: Thaáp caàu coù söï soáng Thaáp quaù sôï maø cho, Ngöôøi trí cho kính troïng, Trí hôn cho Töø Bi.

SOÁ 1525 - LUAÄN DI LAËC BOÀ TAÙT SÔÛ VAÁN KINH - Quyeån 6 98

Laïi coù boán caùch cho: 1. Cho laø vì lôïi ích cuûa mình chöù khoâng phaûi vì lôïi ích cuûa moïi ngöôøi. 2. Vì lôïi ích cuûa moïi ngöôøi maø cho chöù khoâng phaûi vì lôïi ích cuûa mình. 3. Cho vì caû hai ñeàu lôïi ích. 4. Cho vì caû hai ñeàu khoâng lôïi ích. Cho laø vì lôïi ích cuûa mình chöù khoâng phaûi vì lôïi ích cuûa moïi ngöôøi, coù nghóa laø phaøm phu-Thaùnh nhaân, khi phaûi ñieàu phuïc xa rôøi phieàn naõo, hoaëc coù ngöôøi khoâng phaûi laø ñieàu phuïc xa rôøi phieàn naõo, coù luùc thí cho chö Phaät Nhö Lai, coù luùc thí cho hình töôïng-chuøa thaùp, ñoù goïi laø vì lôïi ích cuûa chính mình maø cho, chöù khoâng phaûi vì lôïi ích cuûa moïi ngöôøi. Cho laø vì lôïi ích cuûa moïi ngöôøi chöù khoâng phaûi vì lôïi ích cuûa mình, nghóa laø A-la-haùn, A-na-haøm... ngoaïi tröø vì quaû baùo trong hieän taïi maø thí cho chuùng sinh. Ñoù goïi laø vì lôïi ích cuûa moïi ngöôøi maø cho chöù khoâng phaûi vì lôïi ích cuûa mình. Cho vì caû hai ñeàu ñöôïc lôïi ích, nghóa laø cho vì phaøm phu ñaõ deïp boû phieàn naõo, hoaëc vì phaøm phu chöa deïp boû phieàn naõo, ñoù goïi laø cho vì caû hai ñeàu lôïi ích. Cho vì caû hai ñeàu khoâng lôïi ích, ngoaïi tröø vì quaû baùo trong hieän taïi, nghóa laø A-la-haùn, A-na-haøm... vì chuøa thaùp maø boá thí, ñoù goïi laø cho vì caû hai ñeàu khoâng lôïi ích. Laïi coù caùch noùi goïn: Caùc Ñaïi Boà-taùt coù boán caùch cho maø heát thaûy ñeàu coù khaû naêng thaâu nhieáp moïi thieän caên. Ñoù laø: Cho vôùi taâm bình ñaúng. Cho vì ñoái trò. Cho vì hoài höôùng ñaïi Boà-ñeà. Cho vì döïa vaøo tòch dieät. Laøm ñaày ñuû nhö vaäy thì caùc Ñaïi Boà-taùt ñaõ thöïc haønh Boá thí Ba-la- maät. Boá thí laø nhö vaäy, cho neân bieát. Hoûi: Cho neân noùi veà quaû baùo cuûa boá thí. Theá naøo laø quaû baùo boá thí? Ñaùp: Noùi goïn thì boá thí coù moät quaû baùo, ñoù laø thoï duïng. Laïi coù hai loaïi quaû baùo, ñoù laø nhaän cuûa trong hieän taïi vaø nhaän cuûa trong vò lai. Laïi coù ba loaïi quaû baùo, töùc laø hai loaïi naøy coäng theâm Baùt nhaõ. Laïi coù boán loaïi quaû baùo: 1. Coù quaû baùo maø khoâng coù thoï duïng.

SOÁ 1525 - LUAÄN DI LAËC BOÀ TAÙT SÔÛ VAÁN KINH - Quyeån 6 99

2. Coù thoï duïng maø khoâng coù quaû baùo. 3. Coù quaû baùo cuõng coù thoï duïng. 4. Khoâng coù quaû baùo cuõng khoâng coù thoï duïng. - Coù quaû baùo nhöng khoâng coù thoï duïng, laø cho maø khoâng chí taâm, khoâng töï tay cho, cho vôùi taâm khinh thöôøng. Ngöôøi aáy vôùi caùch cho nhö vaäy, tuy caûm ñöôïc Voâ löôïng quaû baùo nhöng khoâng coù theå thoï duïng, nhö Thieân chuû Xaù Veä, tuy coù ñöôïc Voâ löôïng

caùc thöù chaâu ngoïc quyù baùu, nhöng khoâng coù theå thoï duïng. - Coù thoï duïng nhöng khoâng coù quaû baùo, laø mình khoâng cho nhöng thaáy ngöôøi ta laøm vieäc boá thí laïi sinh taâm tuøy hyû. Chính vì nghóa naøy cho neân tuy ñöôïc thoï duïng, nhöng töï mình khoâng coù quaû baùo. Nhö vaät cuûa Thieân töû thì taát caû Sa-moân vaø Baø-la-moân... tuy coù ñöôïc aùo côm vaø söï thoï duïng, nhöng töï mình khoâng coù quaû baùo. Laïi nhö boán binh chuûng cuûa Chuyeån luaân Thaùnh vöông, tuy coù ñöôïc aùo côm nhöng khoâng coù ñöôïc quaû baùo. - Coù quaû baùo cuõng coù thoï duïng, laø thaät taâm cho, khoâng cho vôùi taâm nieäm khinh bæ, nhö Tröôûng giaû Thoï Ñeà Laõo... - Khoâng coù quaû baùo cuõng khoâng coù thoï duïng, nghóa laø boá thí xong thì nhaân boá thí lieàn maát heát taát caû, hoaëc laøm trôû ngaïi cho Thaùnh ñaïo xuaát theá, gioáng nhö Thaùnh nhaân xa lìa phieàn naõo. Laïi coù naêm loaïi quaû baùo, ñoù laø ñöôïc maïng soáng, saéc ñeïp, naêng löïc, khoaùi laïc, bieän taøi... Nhö trong kinh Nhö Lai coù noùi: “Nhôø aên maø coù ñöôïc maïng soáng vì vaäy cho thöùc aên töùc laø cho maïng soáng. Vì nhaân duyeân naøy maø ñôøi sau caûm ñöôïc maïng soáng laâu daøi. Nhö vaäy cho saéc ñeïp, cho naêng löïc, cho nieàm vui, cho bieän taøi... ñeàu cuõng nhö vaäy. Laïi coù naêm loaïi quaû baùo toát ñeïp: Laø thí cho cha, meï, ngöôøi beänh, phaùp sö, Boà-taùt, thì caûm ñöôïc quaû baùo toát ñeïp. Coâng ôn cha meï sinh thaønh vaø nuoâi lôùn thaân maïng mình, vì vaäy thí cho cha meï seõ ñöôïc quaû baùo toát ñeïp. Ngöôøi beänh laø keû coâ ñoäc ñaùng thöông xoùt. Chính vì nghóa naøy, cho neân phaùt taâm Töø Bi boá thí cho ngöôøi beänh thì ñöôïc quaû baùo toát ñeïp. Ñoái vôùi ngöôøi noùi phaùp, coù naêng löïc sinh ra Phaùp thaân vaø nuoâi lôùn theâm Phaùp thaân, chæ daãn haønh vi thieän-aùc; ngay thaúng-khoâng phaûi ngay thaúng, ñieân ñaûo-khoâng phaûi ñieân ñaûo, vì vaäy ngöôøi boá thí seõ ñöôïc quaû baùo toát ñeïp. Caùc Boà-taùt ñeàu coù theå dìu daét vaø ñem ñeán cho chuùng sinh nhieàu lôïi ích vôùi taâm vui veû, khoâng coù nhaân duyeân maø coù khaû naêng phaùt sinh taâm Töø Bi, giöõ laáy nhaân cuûa Tam baûo khoâng laøm cho ñoaïn tuyeät. Chính

vì nghóa naøy, cho neân ngöôøi boá thí cho Boà-taùt thì caûm ñöôïc nhieàu quaû baùo toát ñeïp. Laïi coù naêm loaïi quaû baùo caûm ñöôïc ngay trong thaân hieän taïi: 1. Nhaäp Tam-muoäi Töø. 2. Nhaäp Tam-muoäi Voâ traùnh. 3. Nhaäp ñònh dieät taän. 4. Kieán ñaïo. 5. Phaàn vò A-la-haùn. Neáu ngöôøi naøo Boá thí thì caûm ñöôïc quaû baùo. Nhaäp ñònh Ñaïi Töø, laø coù naêng löïc phaùt taâm ban cho Voâ löôïng chuùng sinh nieàm vui söôùng yeân oån. Vì ban nieàm vui cho Voâ löôïng chuùng sinh, cho neân goïi laø taâm Töø. Duøng taâm Töø naøy maø hun ñuùc trau doài töï Theå. Vì vaäy, luùc ban ñaàu phaùt khôûi Tam-muoäi taâm Töø, thì ngöôøi boá thí caûm ñöôïc quaû baùo trong hieän taïi. Nhaäp Tam-muoäi Voâ traùnh, ñeàu coù khaû naêng phoøng veä caùc taâm phieàn naõo cuûa taát caû chuùng sinh. Duøng taâm thaâu nhieáp laøm moïi lôïi ích cho chuùng sinh maø hun ñuùc tu taäp töï Theå, vì vaäy, ngay töø ban ñaàu phaùt khôûi Tam-muoäi voâ traùnh, thì ngöôøi boá thí caûm ñöôïc quaû baùo trong hieän taïi. Nhaäp ñònh dieät taän, laø coù khaû naêng thaâu nhieáp Voâ löôïng coâng ñöùc, laáy Voâ löôïng coâng ñöùc ñeå hun ñuùc, tu taäp töï Theå, vì

Tam-muoäi naøy gioáng nhö Nieát-baøn, vì vaäy ngay töø ban ñaàu phaùt khôûi Tam-muoäi dieät taän, thì ngöôøi boá thí caûm ñöôïc quaû baùo trong hieän taïi. Kieán ñaïo laø xa lìa phieàn naõo trong phaàn vò Kieán ñaïo, duøng naêng löïc cuûa Thaùnh ñaïo maø hun ñuùc tu taäp töï Theå. Chính vì nghóa naøy, cho neân ngay töø ban ñaàu phaùt khôûi Kieán ñaïo, thì ngöôøi boá thí caûm ñöôïc quaû baùo trong hieän taïi. Quaû baùo A-la-haùn, laø xa lìa taát caû phieàn naõo cuûa phaàn vò Tu ñaïo, taâm ñöôïc töï taïi, vì vaäy, ngay töø ban ñaàu phaùt khôûi quaû baùo cuûa A-la- haùn, thì ngöôøi boá thí caûm ñöôïc quaû baùo trong hieän taïi. Quaû baùo boá thí cuûa Ñaïi Boà-taùt, nhö kinh Voâ Taän YÙ vaø trong taát caû caùc kinh khaùc ñeàu ñaõ noùi roäng, cho neân bieát. Caùc Ñaïi Boà-taùt... tu taäp vaø thöïc haønh boá thí, luoân hôn haún taát caû söï boá thí cuûa ngöôøi khaùc, vì Boà-taùt xa rôøi vieäc choïn laáy nieàm vui rieâng mình vì mong muoán ñem laïi lôïi ích cho taát caû chuùng sinh maø laøm vieäc boá thí. Noùi goïn, Boà-taùt vì mong caàu hai phaùp maø thöïc haønh boá thí: 1. Vì mong caàu coù ñöôïc cuoäc soáng Laõou sang vaø coù raát nhieàu tieàn

cuûa. 2. Vì mong caàu ñöôïc thaønh töïu Ba-la-maät. Boà-taùt khôûi taâm nhö vaäy: Neáu mình khoâng coù nhieàu cuûa caûi tieàn baïc, thì tuy mình voán coù taâm boá thí nhöng laïi khoâng coù cuûa caûi taøi saûn ñeå boá thí, thì khoâng laøm ñaày ñuû vieäc boá thí. Vì vaäy, Boà-taùt môùi phaùt taâm muoán thaønh töïu cuoäc soáng Laõou sang vaø nhieàu tieàn cuûa ñeå boá thí cho chuùng sinh. Döïa vaøo phaùp boá thí, Boà-taùt cho moät caùch bình ñaúng, khoâng phaân bieät keû oaùn ngöôøi thaân, moïi ngöôøi ñeàu nhaän ñöôïc lôïi ích nhö nhau. Boà- taùt thaáy boá thí theo caùch naøy thaønh töïu ñöôïc Voâ löôïng phöôùc ñöùc. Noùi goïn thì coù hai möôi laêm loaïi: 1. Coù khaû naêng thaâu nhieáp taát caû thuø oaùn. 2. Luoân luoân cung caáp giuùp cho taát caû chuùng sinh nhöõng vaät duïng nhö côm aùo... 3. Taâm nieäm khoâng heøn yeáu. 4. Nhöõng ngöôøi thaân khoâng öùc hieáp. 5. Thöôøng ñöôïc moïi ngöôøi cung kính, tin töôûng vaø toân troïng. 6. Taát caû quyeán thuoäc ñeàu tin nhaän lôøi Boà-taùt noùi. 7. Luùc ñi vaøo ñaïi chuùng maø taâm khoâng run sôï. 8. Taát caû keû thuø oaùn khoâng coù theå gaây toån haïi. 9. Thaân thuoäc caûm thaáy hoan hyû. 10. Quaû baùo trong hieän taïi thì ñôøi soáng vaät chaát thöôøng coù chöù khoâng thieáu thoán. 11. Thöôøng ñöôïc moïi ngöôøi ñeán caàu xin. 12. Moïi vieäc mình laøm ñeàu ñöôïc thaønh töïu. 13. Nhöõng ngöôøi xung quanh mình ñeàu coù loøng kính meán. 14. Nhöõng keû khoâng kính meán ñeàu rôøi xa. 15. Heát thaûy thaønh töïu veà lôïi ích cuûa theá gian vaø xuaát theá gian ñeàu thuø thaéng, thöôøng ñöôïc taát caû baø con meán moä. 16. Neáu khoâng ñem laïi lôïi ích cho taát caû moïi ngöôøi thaân thuoäc thì Boà-taùt luoân thaáy aâu lo phieàn muoän. 17. Ngaên ngöøa heát thaûy moïi ñieàu aùc. 18. Töï mình khieán cho an truù trong caùc phaùp thieän. 19. Thaáy thaàn thoâng cuûa ngöôøi khaùc maø taâm Boà-taùt khoâng haân hoan, suøng baùi. 20. Luoân luoân ca ngôïi taát caû coâng ñöùc. 21. Che giaáu taát caû loãi laàm cuûa ngöôøi khaùc. 22. Töø boû heát nhöõng gì traùi vôùi töôùng tröôïng phu.

23. Thaønh töïu taát caû caùc töôùng ñaïi tröôïng phu. 24. Khoâng coù ngöôøi ngheøo khoå thaáp keùm aên xin naøo thaáy Boà-taùt laø thí chuû. 25. Moïi vieäc mong caàu ñeàu ñaày ñuû nhö taâm nguyeän. Vì vaäy, Ñaïi Boà-taùt thaáy phaùp boá thí saâu xa naøy coù Voâ löôïng coâng ñöùc nhö vaäy... vaø vì muoán ñem laïi lôïi ích cho taát caû chuùng sinh, maø töï mình coù theå thaønh töïu naêng löïc nhö vaäy. Tin töôûng vui veû boá thí, bôûi vì döïa vaøo nieàm tin vui veû khi thöïc haønh boá thí, cho neân coù theå ñaày ñuû Boá thí Ba-la-maät. Hoûi: Töø taâm nieäm thuø thaéng maø thaønh töïu quaû baùo boá thí thanh tònh, hay laø töø ruoäng phöôùc toát ñeïp maø thaønh töïu quaû baùo boá thí thanh tònh? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Töø taâm nieäm thuø thaéng maø thaønh töïu quaû baùo boá thí thanh tònh. Vì sao? Vì hieän taïi troâng thaáy laøm vieäc boá thí laø moät maø quaû baùo coù nhieàu khaùc bieät, cuõng nhö chuûng töû vaäy. Nghóa naøy theá naøo? Cuõng nhö haït gioáng vaø ñaát... laø moät, nhöng döïa vaøo haït gioáng vaø maø thaáy coù quaû toát ñeïp. Nhöõng vaät ñeå Boá thí nhö vaäy cuõng laø moät, maø döïa vaøo taâm nieäm thuø thaéng, thaäm chí boá thí cho caùc loaøi suùc sinh... vôùi taâm löïc thuø thaéng thì cuõng caûm ñöôïc quaû baùo cuûa haøng ngöôøi trôøi, quaû baùo cuûa Chuyeån luaân Thaùnh vöông, Thanh vaên vaø Bích-chi-Phaät vaø Boà-ñeà Phaät. Chính vì nghóa naøy maø döïa vaøo taâm thuø thaéng thì caûm ñöôïc quaû baùo thuø thaéng. Vì vaäy coù theå bieát taâm thuø thaéng laø quan troïng. Ñaây laïi coù nghóa gì? Neáu söï boá thí laø quan troïng, döïa vaøo söï Boá thí maø thaønh töïu quaû baùo boá thí thanh tònh, xa lìa söï boá thí quan troïng maø duøng taâm Töø Bi thí cho suùc sinh, thí cho ruoäng phöôùc, nhö boá thí cho Phaät thì khoâng theå thaønh töïu quaû baùo boá thí thanh tònh. Nhöng neáu xa lìa nhöõng taâm nieäm vui veû, toát ñeïp, toân troïng... maø boá thí cho Ñöùc Nhö Lai, thì seõ ñöôïc thaønh töïu quaû baùo cuûa söï boá thí thanh tònh maø thaät söï laø khoâng thaønh töïu. Chính vì nghóa naøy cho neân thaønh töïu quaû baùo boá thí thanh tònh, taâm laø nhaân thuø thaéng, maø söï boá thí ruoäng phöôùc coù khaû naêng naûy sinh taâm nieäm toát ñeïp. Döïa vaøo nghóa naøy cho neân trong kinh Ñöùc Nhö Lai ñaõ ca ngôïi veà ruoäng phöôùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo ruoäng phöôùc toát ñeïp, döïa vaøo söï boá thí quan troïng maø thaønh töïu quaû baùo thanh tònh. Vì sao? Vì nghe noùi boá thí nhöng khoâng bieát ruoäng phöôùc caûm ñöôïc quaû baùo toát ñeïp? Vieäc naøy coù nghóa gì? Vì khoâng bieát ñöôïc coâng ñöùc ruoäng phöôùc cuûa chö Phaät Boá thí

chö Phaät caûm ñöôïc quaû baùo toát ñeïp. Nhö coù con khæ thí maät cho Ñöùc Nhö Lai vaø Baø-tö-tra-ca-thi-ca... Laïi nhö ngöôøi nöõ vôùi taâm nieäm yeâu thöông ñem caùc côø phöôùn, loïng baùu vaø traøng hoa töôi ñeïp..., maø taâm voán coù thaät söï muoán cuùng döôøng thaùp cuûa ñöùa treû, nhöng thöïc söï laø cuùng döôøng thaùp cuûa Bích-chi-Phaät, nhöng noùi ñoù laø thaùp cuûa ñöùa treû. Caûm ñöôïc Voâ löôïng phöôùc laø töø Bích-chi-Phaät, chöù khoâng töø taâm nieäm ban ñaàu ñeán beân ñöùa treû maø caûm ñöôïc phöôùc. Vì nghóa naøy, töø ruoäng phöôùc toát ñeïp vaø töø söï boá thí quan troïng maø caûm ñöôïc quaû baùo toát ñeïp, chöù khoâng do taâm maø ñöôïc. Vì vaäy bieát töï boá thí ruoäng phöôùc laø quan troïng. Laïi coù ngöôøi noùi:

Khoâng bieát ruoäng phöôùc, khoâng coù ruoäng phöôùc, thì khoâng thaønh töïu ñöôïc quaû baùo boá thí thanh tònh. Nhö coù moät ngöôøi thí cho Ni-kieàn-töû maø sinh yù töôûng laø A-la-haùn, khoâng thaønh töïu ñöôïc quaû baùo thanh tònh. Laïi coù ngöôøi noùi: Taâm-ruoäng phöôùc vaø söï Boá thí, caû ba loaïi cuøng hoøa hôïp. Ñaây laø noùi roõ nghóa gì? Neáu ngöôøi boá thí töø söï toân troïng maø khôûi taâm boá thí, bieát ruoäng phöôùc... coù Voâ löôïng coâng ñöùc, vaø may maén gaëp ñöôïc ruoäng phöôùc cuûa chö Phaät-Nhö Lai, hoaëc ñoâi khi gaëp ñeä töû cuûa Nhö Lai, vôùi taâm toân troïng maø khôûi taâm boá thí, nhöõng vaät ñaùng Boá thí ñeàu laø söï vieäc khoù boû maø coù theå boû ñeå Boá thí. Ba loaïi hoøa hôïp môùi thaønh töïu ñöôïc quaû baùo thanh tònh, maø taâm laø quan troïng. Bôûi vì nghóa naøy, cho neân trong ba loaïi naøy chæ rieâng taâm laø quan troïng, laø toát ñeïp hôn caû. Taâm laø ngöôøi chuû coù theå buoâng boû, laø ngöôøi chuû coù theå boá thí. Hoûi: Chuû buoâng boû vaø chuû Boá thí coù gì khaùc bieät? Ñaùp: Coù ngöôøi ñeán caàu xin, ñem vaät cuûa ngöôøi khaùc maø cho laø chuû coù theå Boá thí, coøn ñem vaät duïng cuûa mình maø cho laø chuû coù theå buoâng boû. Laïi coù ngöôøi ñeán xin, ñem vaät duïng cuûa mình maø cho cuõng laø chuû coù theå Boá thí. Neáu coù ngöôøi khôûi taâm caàu xin vaät quyù troïng, nhöng hoï im laëng khoâng noùi ra maø mình laïi bieát ñöôïc lieàn cho, laø chuû coù theå buoâng boû. Laïi vaøo luùc Boá thí vaät duïng maø taâm keo kieät lieân tuïc khôûi leân ngaên caùch laø chuû coù theå Boá thí. Neáu khoâng coù taâm keo kieät lieân tuïc khôûi leân thì ñoù laø chuû coù theå buoâng boû. Vaû laïi, tuy Boá thí vaät duïng cho ngöôøi maø vì taâm keo kieät, cho neân töï caàu quaû baùo cuûa mình, laø chuû coù theå Boá thí. Neáu Boà-taùt vaät duïng cho ngöôøi khoâng vì taâm keo kieät maø chæ caàu cuûa quaû baùo cuûa mình, thì ñoù laø chuû coù theå buoâng boû. Vaû laïi, töø boû nhöõng taâm nieäm vui möøng... maø thöïc haønh boá thí, laø chuû coù theå Boá thí. Cuøng vôùi taâm hoan hyû suoát trong ba thôøi gian, maø taâm Boá thí khoâng heà hoái tieác, laø chuû coù theå buoâng boû. Neáu Boá thí maø caàu quaû baùo toát ñeïp ôû vò lai, thì ñoù laø chuû coù theå Boá

thí. Töø boû quaû baùo theá gian, chæ mong caàu phaàn vò Nieát-baøn laø chuû coù theå buoâng boû. Neáu Boá thí maø mong caàu quaû baùo trong hieän taïi-vò lai vaø phaàn vò Nieát-baøn laø chuû coù theå Boá thí. Neáu phaùt taâm mong caàu phaàn vò ñaïi Boà-ñeà, chæ coù taâm Ñaïi Bi boá thí cho chuùng sinh, laø chuû coù theå buoâng boû. Tieáp theo noùi veà thaønh töïu kheùo bieát phöông tieän hoài höôùng. Hoûi: Taïi sao noùi ñeán kheùo bieát phöông tieän hoài höôùng sau khi noùi veà giöõ giôùi vaø boá thí? Ñaùp: Vì muoán chæ roõ coâng ñöùc cuûa ñaïo khaùc. Nghóa naøy theá naøo? Ngöôøi ngoaïi ñaïo... thì mong caàu nieàm vui cho mình, coøn ngöôøi tu haønh giöõ giôùi boá thí ñeàu vì hoài höôùng cho ba coõi. Ngöôøi Thanh vaên vaø Bích-chi-Phaät..., cuõng vì chính mình mong caàu nieàm vui Nieát-baøn, maø tu taäp giöõ giôùi-boá thí ñeå hoài höôùng Nieát- baøn. Caùc Ñaïi Boà-taùt ñem laïi lôïi ích cho chuùng sinh, mong caàu ñaïi Nieát- baøn, duøng taâm Töø Bi moät vò bình ñaúng ban vui cho chuùng sinh, vui vôùi tu haønh giöõ giôùi-boá thí maø hoài höôùng quaû vò Ñaïi Boà-ñeà voâ thöôïng. Vì giöõ giôùi-boá thí... thì cuõng gioáng vôùi ngoaïi

ñaïo-Thanh vaên vaø Bích-chi-Phaät. Vì vaäy, Ñöùc Nhö Lai chæ roõ coâng ñöùc thuø thaéng roài noùi phaùp hoài höôùng tieáp sau khi noùi veà giöõ giôùi vaø boá thí. Sau ñaây laø noùi ñeán kheùo bieát phöông tieän hoài höôùng. Tu taäp-giöõ giôùi vaø boá thí vôùi taâm nieäm tham ñaém duïc laïc trong quaû baùo cuûa theá gian, thì khoù coù theå ñeà phoøng. Vì vaäy, sau khi noùi veà giöõ giôùi vaø boá thí, Ñöùc Nhö Lai tieáp tuïc noùi ñeán kheùo bieát phöông tieän hoài höôùng. Vieäc naøy coù nghóa gì? Vì giöõ giôùi-boá thí... khoâng phaûi laø thöïc haønh Tam-muoäi, chæ nhaän ñöôïc quaû baùo cuûa caûnh giôùi saéc thanh tònh, maàu nhieäm... trong haøng trôøi, ngöôøi ôû coõi Duïc, maø caûnh giôùi cuûa saéc maàu nhieäm thanh tònh ñoù, duø ñaõ ñem taâm phoøng ngöøa moïi phieàn naõo nhö tham ñaém... nhöng vaãn khoâng theå lìa khoûi chuùng ñöôïc. Vì sao? Vì taäp khí tham aùi ñaõ ngaám saâu vaøo con ngöôøi töø voâ thæ trong quaù khöù ñeán nay, ñaém vaøo caûnh giôùi ñoù baèng taâm choïn laáy nhöõng caûnh giôùi cuûa saéc... kia, cho neân khoâng deã gì phoøng veä. Nhöng khi caùc Boà-taùt coøn tu haønh phaùp phöông tieän, thì luùc ñoù, tuy Boà-taùt vaãn chöa xa lìa phieàn naõo nhö tham ñaém... nhöng vì Boà-taùt tu taäp giöõ giôùi-boá thí, cho neân caùc phieàn naõo tham ñaém... khoâng theå laøm hoen oá taâm cuûa Boà-taùt. Laïi vì ñoaïn töø nghi ngôø cho neân sau khi Ñöùc Nhö Lai noùi veà giöõ giôùi vaø boá thí, tieáp theo môùi noùi ñeán Boà-taùt kheùo bieát phöông tieän hoài höôùng. Ñaây laø chæ roõ nghóa gì? Trong theá gian coù ngöôøi ngôø vöïc laø Boà-taùt khoâng xa lìa phieàn naõo

maø vaãn tu taäp giöõ giôùi vaø boá thí... vì caên taùnh khoân lanh cho neân quaùn saùt bieát taát caû phaùp höõu vi ñeàu laø Khoå-Khoâng-Voâ thöôøng, coøn luùc tu taäp, giöõ giôùi vaø boá thí, thì caùc phieàn naõo nhö tham ñaém... coù laøm hoen oá Boà- taùt hay khoâng laøm hoen oá Boà-taùt? Vì ñoaïn töø nghi ngôø cho ñeán khoâng aáy maø noùi ñeán ñieàu naøy. Boà-taùt luùc baáy giôø vì muoán lôïi ích cho taát caû chuùng sinh, maø töø boû moïi lôïi ích cuûa rieâng mình, cho ñeán khoâng mong caàu quaû baùo vui söôùng cuûa ñòa vò. Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Chæ muoán ñem nieàm vui cho ñeán taát caû chuùng sinh, maø Boà-taùt mong caàu Boà-ñeà Phaät: Coù bao nhieâu thieän caên, Boà- taùt ñeàu hoài höôùng Nieát-baøn. Chính vì nghóa naøy, tuy chöa lìa khoûi theá gian, nhöng Boà-taùt khoâng bò oâ nhieãm do nhöõng loãi laàm tai haïi maø taát caû theá gian maéc phaûi. Döïa vaøo giôùi thanh tònh cho neân hoài höôùng thanh tònh. Ñaây laø laøm roõ nghóa gì? Vì döïa vaøo naêng löïc giöõ giôùi thanh tònh, cho neân Boà-taùt coù theå buoâng boû, nhôø naêng löïc buoâng boû cho neân caùc phaùp maø Boà-taùt ñaõ mong caàu ñeàu hoaøn toaøn thaønh töïu. Vì vaäy, Ñöùc Nhö Lai sau khi noùi veà giöõ giôùi-boá thí, tieáp tuïc noùi ñeán phöông tieän hoài höôùng. Trong kinh Nhö Lai coù noùi: “Ngöôøi giöõ giôùi neáu ñaõ mong muoán ñieàu gì, ñaõ thöïc hieän ñieàu gì, thì cuõng ñeàu ñöôïc thaønh töïu. Vì sao? Vì Boà-taùt luoân giöõ giôùi thanh tònh.”

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.